

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

ΤΟ ΕΛΕΓΚΤΙΚΟ ΣΥΝΕΔΡΙΟ

ΠΡΩΤΟ ΤΜΗΜΑ

(πρώην Ι Τμήμα)

Συνεδρίασε δημόσια στο ακροατήριό του, στις 7 Ιουλίου 2020, με την εξής σύνθεση: Σωτηρία Ντούνη, Αντιπρόεδρος, Πρόεδρος του Τμήματος, Αικατερίνη Μοκώρου και Αντιγόνη Στίνη, Σύμβουλοι, Γεωργία Κάνδυλα και Αθανασία – Μυροφόρα Σιδηροπούλου, Πάρεδροι (με συμβουλευτική ψήφο).

Γενικός Επίτροπος της Επικρατείας: Παραστάθηκε ο Αντεπίτροπος της Επικρατείας Ευάγγελος Καραθανασόπουλος, ως νόμιμος αναπληρωτής της Γενικής Επιτρόπου της Επικρατείας, η οποία είχε κώλυμα.

Γραμματέας: Πελαγία Κρητικού, Γραμματέας του Ι Τμήματος.

Για να δικάσει την από 15.12.2014 (με Α.Β.Δ./2015) ανακοπή:

Της του ..., με ΑΦΜ, κατοίκου, οδός, αρ. ... η οποία παραστάθηκε διά του πληρεξουσίου δικηγόρου (Α.Μ./Δ.Σ.Α.).

Κατά του Ελληνικού Δημοσίου, που εκπροσωπείται νομίμως από τον Διοικητή της Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Εσόδων [άρθρο 8 π.δ/τος 1225/1981 και άρθρα 36, 41 παρ. 4 και 43 του ν. 4389/2016 (Α' 94)], ο οποίος παραστάθηκε διά της Παρέδρου του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους Σπυριδούλας Θωμοπούλου.

Με την ανακοπή αυτή ζητείται η ακύρωση: α) της .../12.11.2014 έκθεσης αναγκαστικής κατάσχεσης της δικαστικής επιμελήτριας του Πρωτοδικείου Πατρών, Ελευθερίας Σταμούλη και β) κάθε άλλης συναφούς πράξης ή παράλειψης.

Κατά τη συζήτηση που ακολούθησε, το Δικαστήριο άκουσε:

Τον πληρεξούσιο δικηγόρο της ανακόπτουσας, ο οποίος ζήτησε την παραδοχή της ανακοπής.

Την Πάρεδρο του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους, η οποία ζήτησε την απόρριψη αυτής.

Τον Αντεπίτροπο της Επικρατείας, ο οποίος πρότεινε την παραδοχή της.

Μετά τη δημόσια συνεδρίαση, το Δικαστήριο συνήλθε σε τηλεδιάσκεψη με την παρουσία όλων των ανωτέρω μελών του και της Γραμματέως του.

**Άκουσε την εισήγηση της Παρέδρου Γεωργίας Κάνδουλα. Και
Αφού μελέτησε τα σχετικά έγγραφα
Σκέφθηκε κατά το νόμο και
Αποφάσισε τα ακόλουθα:**

I. Με την υπό κρίση ανακοπή, για την οποία καταβλήθηκε το νόμιμο παράβολο (βλ. έντυπο ηλεκτρονικού παραβόλου με κωδικό ...) και όπως οι λόγοι αυτής αναπτύσσονται με το από 14.7.2020 νομίμως κατατεθέν υπόμνημα, ζητείται η ακύρωση της .../12.11.2014 έκθεσης αναγκαστικής κατάσχεσης της δικαστικής επιμελήτριας του Πρωτοδικείου Πατρών, ..., με την οποία κατασχέθηκε, ύστερα από έγγραφη παραγγελία του Προϊστάμενου της Δημόσιας Οικονομικής Υπηρεσίας (Δ.Ο.Υ.) ..., ένα ακίνητο της ανακόπτουσας που βρίσκεται στη περιφέρεια του ..., λόγω μη εξόφλησης βεβαιωμένων χρεών αυτής προς το Δημόσιο. Η ανακοπή αυτή ασκήθηκε αρχικά ενώπιον του Διοικητικού Πρωτοδικείου ..., το οποίο με τη Σ27/2015 απόφασή του παρέπεμψε την υπόθεση στο Ελεγκτικό Συνέδριο, κατ' επίκληση του άρθρου 12 παρ. 2 του Κώδικα Διοικητικής Δικονομίας, με την αιτιολογία ότι η ένδικη διαφορά έχει ως προέχουσα υποκείμενη αιτία πράξη καταλογισμού χρηματικού ποσού, από την αμφισβήτηση της οποίας καθώς και της επακολουθούσης ταμειακής βεβαίωσης αυτού, δημιουργείται διαφορά, η εκδίκαση της οποίας υπάγεται στη δικαιοδοσία του Ελεγκτικού Συνεδρίου, σύμφωνα με το άρθρο 98 παρ. 1 περ. στ' του Συντάγματος. Με την ανακοπή αυτή απαραδέκτως ζητείται η ακύρωση κάθε άλλης συναφούς πράξης ή παράλειψης, καθόσον κατά τούτο είναι αόριστη και ως εκ τούτου ανεπίδεκτη δικαστικής εκτίμησης. Κατά τα λοιπά, έχει ασκηθεί νομότυπα και εμπρόθεσμα και πρέπει να εξετασθεί περαιτέρω ως προς την ουσιαστική βασιμότητα των λόγων της.

II. Α. Ο Κώδικας Εισπράξεως Δημοσίων Εσόδων (Κ.Ε.Δ.Ε.), που κυρώθηκε με το ν.δ. 356/1974 (Α' 90), ορίζει στο άρθρο 1 ότι: «1. Η είσπραξις των εκ πάσης αιτίας δημοσίων εσόδων ενεργείται κατά τας διατάξεις του παρόντος νομοθετικού διατάγματος. (...)», στο άρθρο 2, όπως τροποποιήθηκε με το άρθρο 7 παρ. 2 του ν. 4224/2013 (Α' 288), που άρχισε να ισχύει, σύμφωνα με την παρ. 11 αυτού, την 1.1.2014, ότι: «1. (...) 2. Για την είσπραξη των δημοσίων εσόδων απαιτείται νόμιμος τίτλος. Με την εξαίρεση των φόρων και των λοιπών δημοσίων εσόδων που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του Κώδικα Φορολογικής Διαδικασίας (ν. 4174/2013), για τα οποία εφαρμόζονται αποκλειστικά οι διατάξεις του ως άνω Κώδικα, νόμιμο τίτλο αποτελούν: α) Τα έγγραφα, στα οποία οι αρμόδιες αρχές προσδιορίζουν, σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις, τον οφειλέτη, το είδος, το ποσό και την αιτία της οφειλής,

είτε κατόπιν αποστολής στη Φορολογική Διοίκηση χρηματικού καταλόγου από την αρχή που απέκτησε το νόμιμο τίτλο (...)» και στο άρθρο 4, όπως ισχύει, ότι: «1. (...) μετά την καταχώριση του χρέους ως δημοσίου εσόδου κατά τις διατάξεις του άρθρου 2 παράγραφος 3, η Φορολογική Διοίκηση εκδίδει ατομική ειδοποίηση, την οποία, είτε αποστέλλει ταχυδρομικά στον οφειλέτη (...) είτε την κοινοποιεί σε αυτούς σύμφωνα με το άρθρο 5 του ν. 4174/2013 (...)». 2. Η κατά την προηγούμενη παράγραφον κοινοποιούμενη ατομική ειδοποίησης δεν εξομοιούται προς την επιταγήν προς πληρωμήν. 3. Η παράλειψις αποστολής της κατά την παράγραφον 1 του παρόντος άρθρου ειδοποίησεως ουδεμίαν ασκεί επίδρασιν επί του κύρους των κατά του οφειλέτου λαμβανομένων αναγκαστικών μέτρων». Εξάλλου, στο άρθρο 217 παρ. 1 του Κώδικα Διοικητικής Δικονομίας, που κυρώθηκε με το άρθρο πρώτο του ν. 2717/1999 (Α' 97) και εφαρμόζεται αναλόγως στις ενώπιον του Ελεγκτικού Συνεδρίου δίκες επί ανακοπών [βλ. άρθρο 123 του π.δ. 1225/1981 (Α' 304), όπως ισχύει μετά την τροποποίησή του με το άρθρο 12 παρ. 2 του ν. 3472/2006 (Α' 135)], ορίζεται ότι: «1. Ανακοπή χωρεί κατά κάθε πράξης που εκδίδεται στα πλαίσια της διαδικασίας της διοικητικής εκτέλεσης και, ιδίως, κατά: α) της πράξης της ταμειακής βεβαίωσης του εσόδου, β) της κατασχετήριας έκθεσης (...)», στο άρθρο 224 ότι: «1. Το δικαστήριο ελέγχει την προσβαλλόμενη πράξη κατά το νόμο και την ουσία, στα όρια της ανακοπής, τα οποία προσδιορίζονται από τους λόγους και το αίτημά της (...) 3. Κατά τον έλεγχο του κύρους των προσβαλλόμενων με την ανακοπή πράξεων της εκτέλεσης, δεν επιτρέπεται ο παρεμπίπτων έλεγχος της νομιμότητας προηγούμενων πράξεων της εκτέλεσης» και στο άρθρο 225 του ίδιου Κώδικα ορίζεται ότι: «Το δικαστήριο, αν διαπιστώσει παράβαση νόμου ή ουσιαστικές πλημμέλειες της προσβαλλόμενης πράξης, προβαίνει στην ολική ή μερική ακύρωση ή στην τροποποίησή της. Σε διαφορετική περίπτωση, προβαίνει στην απόρριψη της ανακοπής». Τέλος, το άρθρο 20 παρ. 1 του Συντάγματος ορίζει ότι καθένας έχει δικαίωμα παροχής έννομης προστασίας από τα δικαστήρια και μπορεί να αναπτύξει σ' αυτά τις απόψεις του για τα δικαιώματα ή συμφέροντά του, όπως ο νόμος ορίζει.

Β. Κατά την έννοια των διατάξεων που προαναφέρθηκαν, η ατομική ειδοποίηση ακολουθεί τη νομότυπη ταμειακή βεβαίωση του χρέους και αποσκοπεί στη γνωστοποίηση στον οφειλέτη της νόμιμης αιτίας καθώς και του ύψους αυτού, ούτως ώστε να δυνηθεί αυτός να στραφεί κατά της οικείας πράξης ταμειακής βεβαίωσης με τα κατά περίπτωση προβλεπόμενα ένδικα βοηθήματα (ανακοπή και αναστολή εκτελέσεως) ή προκειμένου να προβεί σε ρύθμιση του χρέους του. Ενόψει αυτού και της παραδοχής ότι η διάταξη του άρθρου 4 παρ. 3 του Κ.Ε.Δ.Ε. πρέπει να ερμηνεύεται σύμφωνα προς τη

διάταξη του άρθρου 20 παρ. 1 του Συντάγματος, η μη περιέλευση ή τυχόν καθυστερημένη περιέλευση της ατομικής ειδοποίησεως στον οφειλέτη, η οποία θα είχε ως αποτέλεσμα να απωλέσει ο τελευταίος στάδιο δικαστικής προστασίας πριν από τη λήψη συγκεκριμένου μέτρου εκτελέσεως, όπως η κατάσχεση κινητών ή ακινήτων του, οδηγεί σε ακύρωση της πράξης αυτής εκτελέσεως, εφόσον ο οφειλέτης επικαλεσθεί το γεγονός της μη περιέλευσης ή της μη έγκαιρης περιέλευσης σ' αυτόν της ατομικής ειδοποίησης (Ε.Σ. Ι Τμ. 241/2019, 6414, 6417/2015, 392/2010, πρβλ. ΣτΕ 1367/2016, 4357/2014, 237, 708/2008, 2999/2006, 3219, 1639/2003, ΔΕφΑθ 3830/2013, ΔεφΘεσ/κης 1335/2015).

III. Επειδή, στην προκείμενη περίπτωση από τα στοιχεία του φακέλου προκύπτουν τα εξής:

A. Με την ...5.3.2014 πράξη του Αναπληρωτή Υπουργού Οικονομικών, που υπογράφεται κατ' εντολή του από το Γενικό Διευθυντή Συντάξεων του Γενικού Λογιστηρίου του Κράτους, καταλογίστηκε σε βάρος της ανακόπτουσας συνολικό ποσό 166.036,71 ευρώ, το οποίο αντιστοιχεί σε συντάξεις ποσού 162.382,02 ευρώ που η τελευταία φέρεται ότι εισέπραξε χωρίς να δικαιούται κατά το χρονικό διάστημα από 1.10.2001 έως 30.7.2012 ως συνδικαιούχος με τον από 24.8.2001 θανόντα πατέρα της, πολιτικό συνταξιούχο, του λογαριασμού της Γενικής Τράπεζας, στον οποίο η σύνταξη κατετίθετο, πλέον ποσού 3.654,69 ευρώ ως χρηματική ποινή συντάξεων τριών μηνών, κατ' εφαρμογή του άρθρου 24 παρ.4 του ν.3408/2005. Ταυτόχρονα και χωρίς να προκύπτει από τα στοιχεία του φακέλου προηγούμενη κοινοποίηση στην ανακόπτουσα της ως άνω καταλογιστικής πράξης, απεστάλη στη Δ.Ο.Υ. τριπλότυπη περιληπτική κατάσταση χρέους καθώς και χρηματικός κατάλογος, βάσει των οποίων βεβαιώθηκε ταμειακά με την18.3.2014 πράξη της εφοριακής υπαλλήλου,, το συνολικό ως άνω ποσό. Ακολούθως, εκδόθηκαν αφενός μεν η .../1.4.2014 ατομική ειδοποίηση του Προϊστάμενου της Δ.Ο.Υ., στην οποία αναφέρεται ο αριθμός της ως άνω ταμειακής βεβαίωσης καθώς και το βεβαιωθέν χρέος, και αφετέρου η .../8.8.2014 ατομική ειδοποίηση υπερημερίας, στην οποία, πέραν της ως άνω βεβαιωθείσας οφειλής, συμπεριελήφθη επιπλέον ποσό 719,63 ευρώ που αντιστοιχεί σε οφειλή Έκτακτου Ειδικού Τέλους Ηλεκτροδοτούμενων Δομημένων Επιφανειών (Ε.Ε.Τ.Η.Δ.Ε.) του ν. 4021/2011 (Α' 218) της ανακόπτουσας, πλέον προσαυξήσεων εκπρόθεσμης καταβολής συνολικού ποσού 4.985,00 ευρώ. Τέλος, με την προσβαλλόμενη κατασχετήρια έκθεση κατασχέθηκε, ύστερα από την .../23.10.2014 έγγραφη παραγγελία του Προϊστάμενου της Δ.Ο.Υ., το αναλυτικώς περιγραφόμενο σε αυτήν ακίνητο, που βρίσκεται στην ..., οδός ...,

αρ. ... και φέρεται ότι αποτελεί την κύρια κατοικία της ανακόπτουσας. Η κατάσχεση αυτή επιβλήθηκε για την αναγκαστική είσπραξη βεβαιωμένων οφειλών που αναφέρονται στο συνημμένο στην έκθεση αυτή πίνακα χρεών. Συγκεκριμένα στον πίνακα αυτόν, πέραν των περιλαμβανομένων στην ..8.8.2014 ατομική ειδοποίηση υπερημερίας οφειλών, περιλαμβάνεται επιπλέον και ποσό 95,27 ευρώ που αντιστοιχεί σε οφειλόμενο Ενιαίο Φόρο Ιδιοκτησίας Ακινήτων (ΕΝ.Φ.Ι.Α.) του ν. 4223/2013 (Α' 287).

Β. Με την ένδικη ανακοπή, η ανακόπτουσα προβάλλει, ότι η προσβαλλόμενη έκθεση κατασχέσεως είναι άκυρη, διότι ουδέποτε της γνωστοποιήθηκε πριν από την κατάσχεση η ταμειακή βεβαίωση του ποσού της προέχουσας οφειλής της που αντιστοιχεί σε αχρεωστήτως ληφθείσες συντάξεις, ούτε περαιτέρω αναλυτικός πίνακας χρεών, από τον οποίο να προκύπτει το ακριβές ποσό της οφειλής καθώς και τυχόν τόκοι ή προσαυξήσεις εκπρόθεσμης καταβολής, με τους οποίους αυτό επιβαρύνεται, ώστε να ασκήσει τα νόμιμα δικαιώματά της κατ' αυτής (πράξεως ταμειακής βεβαίωσης). Ο λόγος αυτός παρίσταται κατά την κρίση του παρόντος Τμήματος βάσιμος, σύμφωνα με όσα εκτέθηκαν στη σκέψη II της παρούσας, καθόσον πριν από κάθε στάδιο λήψεως μέτρων αναγκαστικής εκτέλεσης σε βάρος του οφειλέτη πρέπει να περιέρχεται σε γνώση αυτού η λήψη του προγενέστερου μέτρου, το οποίο εν προκειμένω είναι η ταμειακή βεβαίωση της οφειλής, έτσι ώστε να μην στερείται ο υπόχρεος σταδίου δικαστικής προστασίας. Το σκοπό αυτόν εξυπηρετεί η περιέλευση της ατομικής ειδοποίησης στον οφειλέτη σύμφωνα με το άρθρο 4 του ν.δ/τος 356/1974 (Κ.Ε.Δ.Ε.), η οποία δύναται να γίνει είτε με ταχυδρομική αποστολή είτε με κοινοποίηση, σύμφωνα με τους όρους του άρθρου 5 του ν. 4174/2013, πρέπει δε να αποδεικνύεται από τη φορολογική αρχή, εφόσον αμφισβητείται. Πλην όμως, στην υπό κρίση περίπτωση δεν προκύπτει από κανένα στοιχείο του φακέλου ότι η ανακόπτουσα είχε λάβει με οποιοδήποτε τρόπο γνώση της ως άνω ταμειακής βεβαίωσης και της βεβαιωθείσας οφειλής της, προτού της επιβληθεί η ένδικη κατάσχεση, με αποτέλεσμα να στερηθεί στάδιο δικονομικής προστασίας προ της λήψεως του τελευταίου αυτού επαχθούς μέτρου. Ειδικότερα, οι προβαλλόμενοι στις από 15.5.2015 έγγραφες απόψεις του Προϊστάμενου της ... Δ.Ο.Υ. ...ισχυρισμοί της φορολογικής αρχής ότι είχε κοινοποιηθεί στην ανακόπτουσα τόσο η ..1.4.2014 ατομική ειδοποίηση όσο και η ..8.8.2014 ατομική ειδοποίηση υπερημερίας για τις βεβαιωθείσες οφειλές της με τους επισυναπτόμενους πίνακες χρεών, τυγχάνουν απορριπτέοι ως αναπόδεικτοι, αφού κανένα σχετικό στοιχείο δεν προσκομίστηκε (βλ. απόφ. I Τμ. 241/2019). Με δεδομένα αυτά πρέπει να γίνει δεκτή η κρινόμενη ανακοπή κατά παραδοχή του σχετικώς προβαλλόμενου λόγου και να ακυρωθεί η προσβαλλόμενη έκθεση κατάσχεσης.

IV. Κατ' ακολουθία των ανωτέρω, η ανακοπή πρέπει να γίνει δεκτή, να ακυρωθεί η προσβαλλόμενη έκθεση αναγκαστικής κατάσχεσης και να αποδοθεί στην ανακόπτουσα το καταβληθέν παράβολο [βλ. το άρθρο 277 παρ. 9 του Κώδικα Διοικητικής Δικονομίας, κυρωθέντος με το άρθρο πρώτο του ν. 2717/1999 (Α' 97)], το δε Ελληνικό Δημόσιο να απαλλαγεί, κατ' εκτίμηση των περιστάσεων, από τα δικαστικά έξοδα της ανακόπτουσας, σύμφωνα με το άρθρο 275 παρ. 1 του ίδιου ως άνω Κώδικα.

Για τους λόγους αυτούς

Δέχεται την ανακοπή.

Ακυρώνει την ...12.11.2014 έκθεση αναγκαστικής κατάσχεσης της δικαστικής επιμελήτριας του Πρωτοδικείου ...,

Διατάσσει την επιστροφή του παραβόλου στην ανακόπτουσα.

Απαλλάσσει το Ελληνικό Δημόσιο από τα δικαστικά έξοδα.

Κρίθηκε και αποφασίστηκε στην Αθήνα, στις 6 Νοεμβρίου 2020.

Η ΠΡΟΕΔΡΟΣ
ΣΩΤΗΡΙΑ ΝΤΟΥΝΗ

Η ΕΙΣΗΓΗΤΡΙΑ ΠΑΡΕΔΡΟΣ
ΕΛΒΙΡΑ ΒΛΑΝΤΟΥ

Η ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ
ΠΕΛΑΓΙΑ ΚΡΗΤΙΚΟΥ

Δημοσιεύθηκε σε δημόσια συνεδρίαση στο ακροατήριο του Πρώτου Τμήματος στις 18 Μαΐου 2021.

Η ΠΡΟΕΔΡΟΣ
ΜΑΡΙΑ ΒΛΑΧΑΚΗ

Η ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ
ΟΛΥΜΠΙΑ ΚΩΝΣΤΑΝΤΑΚΟΠΟΥΛΟΥ